

Huvudman

Idrottens Skola i Göteborg AB

Org nr. 556203-5906

Suzanne.kore@vastsvenskagymnasiet.se

info@vastsvenskagymnasiet.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Västsvenska gymnasiet i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av vitesbeslut den 3 juni 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Västsvenska gymnasiet, med huvudmannen Idrottens Skola i Göteborg AB, är en gymnasieskola som erbjuder utbildning på de nationella programmen naturvetenskapsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet samt på introduktionsprogram¹.

Skolinspektionen inledde i juni 2022 utifrån inkomna uppgifter en tillsyn avseende Västsvenska gymnasiet. Skolinspektionen fattade den 15 september 2022 beslut i ärendet och konstaterade att det förelåg brister i arbetet med den garanterade undervisningstiden avseende elever på introduktionsprogram samt brister i de individuella studieplanerna och schemana för samma elevgrupp.

Huvudmannen inkom i december 2022 med en redovisning avseende vidtagna åtgärder. Skolinspektionen genomförde ett oanmält besök på skolenheten den 23 februari 2023 samt ett besök den 10 och 11 maj 2023.

Skolinspektionen fattade den 21 juni 2023 ett uppföljningsbeslut och förelade huvudmannen vid vite om 600 000 kr att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Skolinspektionen konstaterade i beslutet att det kvarstod omfattande brister i de individuella studieplanerna för elever på introduktionsprogrammen och att eleverna på introduktionsprogrammen fortfarande inte fick sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionen kunde även konstatera ett flertal nya brister i verksamheten, bland annat att elever på el- och energiprogrammet inte fick sin garanterade undervisningstid, att det fanns brister i skolans arbete med elevers arbetsplatsförlagda lärande (apl) samt att arbetet med betyg och

¹ Programinriktat val mot vård- och omsorgsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet, yrkesintroduktion mot vård- och omsorgsprogrammet, samt individuellt alternativ.

betygssättning inte levde upp till författningarnas krav. Skolinspektionen bedömde att bristerna var av ett sådant slag att de utgjorde ett allvarligt missförhållande.

Huvudmannen inkom med en redovisning av vidtagna åtgärder i december 2023. Skolinspektionen genomförde ett oanmält uppföljningsbesök på skolan den 16 januari 2024. Skolinspektionen besökte även skolan den 30 och 31 januari 2024 och en digital intervju med huvudmannen genomfördes den 28 februari 2024.

Skolinspektionen fattade den 3 juni 2024 två delbeslut. I det ena delbeslutet beslutade Skolinspektionen att återkalla huvudmannens godkännande att bedriva utbildning på el- och energiprogrammet vid skolenheten. I det andra delbeslutet, som nu följs upp, fattade Skolinspektionen beslut om att förelägga huvudmannen vid vite av 600 000 kr att vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. Skolinspektionen konstaterade i beslutet att det kvarstod brister avseende individuella studieplaner, garanterad undervisningstid på introduktionsprogram samt betyg och betygssättning.

Idrottens skola i Göteborg AB har den 4 oktober 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder. Skolinspektionen genomförde ett oanmält uppföljningsbesök på skolan den 27 november 2024 och ett anmält besök den 28 november 2024. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat individuella studieplaner, scheman, blankett för minskad omfattning av undervisningstid för elev på introduktionsprogrammet samt betygskatalog. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

I nu aktuellt beslut tar Skolinspektionen ställning till om huvudmannen avhjälpt bristerna i verksamheten och om Idrottens skola i Göteborg AB har följt föreläggandet vid vite i beslutet den 3 juni 2024.

Motivering av beslutet

Individuella studieplaner

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 3 juni 2024 konstaterade Skolinspektionen att det inte fanns korrekta uppgifter om utbildningens längd i alla individuella studieplaner. Skolinspektionen konstaterade även att, trots att det av individuella studieplaner framgick uppgifter om insatser som är gynnsamma för elevens utveckling, var uppgifterna i många fall felaktiga eftersom eleverna ifråga inte gavs de insatser som framgick av de individuella studieplanerna.

Vidare framgick att det fanns felaktiga uppgifter om vilka grundskoleämnen som elever läste samt under vilka perioder eleverna läste dem. Huvudmannen förelades i beslutet att vidta åtgärder för att komma till rätta med dessa brister.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Uppgift om utbildningens längd

Huvudmannen har i sin redovisning uppgett att skolan har infört förstärkta rutiner för administration som innebär att den lärare som är ansvarig för de individuella studieplanerna tillsammans med skoladministratör utför tätare kontroller av de individuella studieplanerna. Huvudmannen uppger att i de fall utbildningen förlängs efter ett år ändras programlängden för eleven, vilket står i sidhuvuden vid rubriken "datum" i samtliga individuella studieplaner. Skolinspektionen har fått in individuella studieplaner för 15 elever på introduktionsprogrammet individuellt alternativ i samband med huvudmannens redovisning. Av inkomna individuella studieplaner framgår korrekta datum för längden på elevernas utbildning.

Lärare som är ansvarig för de individuella studieplanerna och schemaläggning uppger i intervju att läraren tillsammans med bland annat biträdande rektor gör en plan för eleven innan eleven börjar på skolan men att den sedan revideras efter samtal med eleven. Vidare uppges att skolan nu har tätare kontroller av de individuella studieplanerna för att säkerställa att de innehåller korrekt information om elevens studiegång. I intervju med rektorn berättar denne att de utgår från vad eleverna klarar av och säkerställer att den individuella studieplanen och schemat överensstämmer. I intervju med elever berättar de att den individuella studieplanen gäller för ett år i taget. Huvudmannen har i synpunkter på tjänsteanteckning uppgett att tre av eleverna går sitt andra år på introduktionsprogrammet och att de har en tvåårig plan.

Uppgift om andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling

Huvudmannen uppger i sin redovisning att det av elevernas individuella studieplaner framgår uppgifter om insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling. Den lärare som är ansvarig för elevernas individuella studieplaner och schemaläggning uppger att vissa elever har insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling. Elever berättar i intervju att de elever som har sådana insatser ges dessa i den omfattning som framgår av scheman.

Uppgift om avslutade ämnen på grundskolenivå

Huvudmannen uppger i sin redovisning att det av en elevs individuella studieplan framgår vilka grundskoleämnen som eleven avslutat samt vilka grundskoleämnen som eleven ska läsa om. Dessa markeras under rubriken

"anteckningar" i elevens individuella studieplan. Av inkomna individuella studieplaner framgår att kurser som är avslutade och betygsatta finns angivna under rubriken "poäng avslutade kurser" samt att grundskoleämnena som eleven ska läsa om finns angivna under rubriken "anteckningar".

Den lärare som är ansvarig för de individuella studieplanerna och schemaläggning uppger i intervju att om eleven får betyget F i ett grundskoleämne avslutas kursen i den individuella studieplanen men det finns noterat att den ska läsas om. Vid tidpunkten då eleven klarar grundskoleämnet ändras både det tidigare betyget från ett F till elevens nya betyg och datumet i elevens individuella studieplan. I intervju med rektorn berättar denne att det administrativa systemet inte tillåter att ett grundskoleämne finns angivet både som avslutad kurs och som pågående kurs vilket är anledningen till att de valt att göra en anteckning om att grundskoleämnet ska läsas om. I intervju med elever berättar de att om de inte får godkänt betyg i ett grundskoleämne läser de om ämnet.

Rättslig reglering

Av 17 kap. 7 § skollagen framgår att utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan.

Av 1 kap. 7 § gymnasieförordningen, i den lydelse som tillämpas för elever som påbörjat sin utbildning före den 30 juni 2025², framgår följande. En elevs individuella studieplan ska innehålla följande uppgifter:

- vilken studieväg eleven går på,
- de kurser eller ämnesområden som eleven har valt eller valt bort,
- övriga kurser eller ämnesområden som ingår i elevens program,
- om eleven följer ett utökat program och i så fall vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet,
- om eleven följer ett reducerat program och i så fall i vilken omfattning samt om möjligt vilka kurser som har tagits bort,
- om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka kurser som har bytts ut,
- när det är aktuellt, elevens studier i grundskolans ämnen, och
- om eleven får fjärrundervisning och i så fall i vilken utsträckning.

² Se SFS 2022:1105 och övergångsbestämmelserna till aktuell paragraf (i SFS 2023:654).

Om eleven går ett introduktionsprogram i gymnasieskolan ska den individuella studieplanen dessutom innehålla uppgifter om

- utbildningens mål och längd,
- delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och
- när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att det finns korrekta uppgifter i de individuella studieplanerna avseende utbildningens längd, andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och vilka grundskoleämnen elever läser, samt under vilka perioder. Bland annat har skolan förstärkt sina rutiner avseende de individuella studieplanerna och sett över hur de arbetar med att upprätta och revidera studieplanerna. Skolan har också sett över att insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling finns med i de individuella studieplanerna och elever bekräftar att de får de insatser som anges i deras studieplaner. Vidare uppger huvudmannen att det numera framgår i elevernas individuella studieplaner vilka grundskoleämnen elever läser, vilket också framgår att de individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande i denna del och att bristerna i ovannämnda avseenden får anses avhjälpda. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid på introduktionsprogram

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i sitt beslut den 3 juni 2024 att utbildningen på introduktionsprogrammen fortfarande inte bedrevs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier, vilket innebär i genomsnitt 23 timmars undervisning i veckan. Det konstaterades även att det fanns elever som inte fick den undervisningstid de har rätt till, där rektorn inte hade fattat beslut om att minska undervisningstiden. Det fanns även elever där rektorn hade fattat beslut om minskad undervisningstid, trots att eleverna inte hade begärt det och trots att det inte framkommit att det funnits särskilda skäl för det. Huvudmannen förelades i beslutet att vidta åtgärder för att komma till rätta med dessa brister.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sin redovisning att alla elever på introduktionsprogrammen från läsåret 2024/25 har mer än 23 timmars obligatorisk undervisningstid per vecka. Skolinspektionen har fått in scheman för elever på introduktionsprogrammen. Av inkomna scheman framgår att undervisningstiden är minst 23 timmar per vecka. Huvudmannen uppger vidare att skolan reviderat sin blankett för att fatta beslut om minskad undervisningstid, där underskrifter för elev och vårdnadshavare har lagts till för att synliggöra deras deltagande i processen. Huvudmannen uppger att inga beslut om minskad undervisningstid har fattats under perioden juni till oktober 2024 och att det inte heller finns någon pågående utredning gällande begäran om minskad undervisningstid. Rektor ska heller inte göra någon minskning av undervisningstid för elever som inte begärt det.

Den lärare som ansvarar för individuella studieplaner och schemaläggning uppger i intervju att alla elever får sin garanterade undervisningstid och att vissa elever har fler stödpass än tidigare.

Rektor uppger i intervju att eleverna har mer klassrumsundervisning nu än tidigare, vilket medför att alla elever får sin garanterade undervisningstid. Elever berättar i intervju att de har fler lektioner nu än tidigare och att de aldrig har sovmorgon eller slutar tidigt på eftermiddagen.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 15 kap. 16 § skollagen framgår att en elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Av 17 kap. 6 § skollagen framgår att utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att elever ges den minsta garanterade undervisningstiden om 23 timmar per vecka. Av intervjuer med elever, lärare och rektor framgår att eleverna nu får minst 23 timmars

undervisning per vecka. Detta bekräftas också av de scheman som huvudmannen skickat in. Vidare bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att beslut om att minska undervisningstiden endast fattas om en elev begär det och det finns särskilda skäl. Huvudmannen har tydliggjort i vilka fall beslut om minskad undervisningstid får fattas och att de endast får fattas om en elev begär det. Det framgår också av huvudmannens redovisning att det inte har fattats några beslut om minskad undervisningstid under redovisningsperioden. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande i denna del och att bristerna i ovannämnda avseenden får anses avhjälpda. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen konstaterade i sitt beslut den 3 juni 2024 att namnet på betygssättande lärare inte alltid framgick av betygskatalogen. Vidare konstaterade Skolinspektionen att betyg som sattes efter provning inte dokumenterades på föreskrivet sätt i betygskatalogen. Huvudmannen förelades i beslutet att vidta åtgärder för att komma till rätta med dessa brister.

Skolinspektionen konstaterade också i beslutet den 3 juni 2024 att huvudmannen hade följt föreläggandet och vidtagit tillräckliga åtgärder avseende hur resultaten av nationella prov särskilt beaktades vid betygssättningen. I samband med uppföljningen av ovannämnda brister har Skolinspektionen, på nytt, kontrollerat om verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betygskatalogen

Huvudmannen uppger i sin redovisning att skolan har uppdaterat rutinerna för betygshantering, vilket bland annat innebär att det finns ett tillägg i betygskatalogen avseende namnförtydligande för namnet på den legitimerade lärare som signerar betyget, samt att samtliga provningsbetyg dokumenteras i betygskatalogen. Skolinspektionen har begärt och fått in betygskataloger avseende programmen vård- och omsorgsprogrammet, programinriktat val samt individuellt alternativ. Av betygskatalogerna framgår namnet på betygssättande lärare och att betyg efter provning dokumenterats på föreskrivet sätt i betygskatalogen.

Nationella prov

Skolinspektionen har tagit del av statistik avseende diskrepansen mellan resultat på nationella prov och kursbetyg från vårterminen 2024. Av statistiken framgår att i kursen svenska som andraspråk 3 fick 75 procent av eleverna på skolan högre kursbetyg än resultat på nationella provet. Genomsnittlig procent för riket är 33,2. Avseende kursen matematik 1a framgår att 46,9 procent av eleverna fick högre kursbetyg än resultat på nationella provet. Genomsnittlig procent för riket är 15,5.

Rektor uppger i intervju att kollegiet har arbetat med begreppet "särskilt beakta" avseende resultatet på nationella provet. Vidare har de diskuterat hur de kan använda tiden efter nationella provet för att eleverna ska få godkänt betyg i kursen. Rektorn berättar att diskrepansen avser att eleven fått betyget F på nationella provet och E i kursbetyg. Oftast är det endast någon del som eleverna inte är godkända på från nationella provet och eleven ges då tid att komplettera med det innan betygsättning i kursen sker. Lärare berättar i intervju att eleverna på skolan har svårt med svenska språket vilket påverkar deras resultat på nationella proven samt att det är problematiskt för eleverna att orka och hålla uppe koncentrationen under nationella proven. En lärare uppger att eleverna som får F på nationella provet men E i kursbetyg under läsårets gång har visat att de har kunskaper motsvarande betyget E. Av huvudmannens synpunkter på tjänsteanteckningen framgår att i de fall elever ges högre betyg på kursen än resultatet på nationella provet avser det främst höjning från betyget F till betyget E och att eleven inom ramen för ordinarie kurs visar på kunskaper motsvarande betyget E.

Rättslig reglering

Av 15 kap 25 a § skollagen, i den lydelse som för närvarande tillämpas³, framgår att vid betygsättning i en kurs som det ges ett nationellt prov i, ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Av 6 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) framgår att i gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betyg efter prövning i gymnasieskolan ska föras in i betygskatalogen i anslutning till prövningen.

³ Skolinspektionen har i beslutet tillämpat 15 kap. 25 a § skollagen i dess lydelse i SFS 2017:1104; jfr övergångsbestämmelserna till denna paragraf (i SFS 2022:147).

Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt.

Av 8 § punkten 5 Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg ska framgå av betygskatalogen.

Av 12 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.

Av 15 kap. 24 § skollagen, i den lydelse som för närvarande tillämpas, framgår att vid betygssättningen ska betyg bestämmas med hjälp av de betygskriterier som har föreskrivits för en kurs.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att namn på betygssättande lärare framgår av betygskatalogen samt att betyg efter provning dokumenteras korrekt i betygskatalogen. Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har uppdaterat sina rutiner för hur betyg ska dokumenteras. Av de betygskataloger som Skolinspektion tagit del av framgår också att betyg numera dokumenteras korrekt. Skolinspektionen bedömer därmed att huvudmannen har följt Skolinspektionens föreläggande i denna del och att bristerna i ovannämnda avseenden får anses avhjälpda.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte heller annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom området att nationella prov särskilt ska beaktas. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Sofie Lindén

Beslutsfattare
Signerat av: Sofie Lindén

X Helena Lanver

Föredragande
Signerat av: Helena Lanver

I ärendets slutliga handläggning har även regionjurist Johan Kylanfelt, enhetschef Frida Eek och utredare Anna Hultgren medverkat.